

Î N C H E I E R E

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tatiana Vieru
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Vladislav Musteață și Nicolae Marinciuc, reprezentat de avocatul Vitalie Ciuchitu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Nițelea împotriva lui Nicolae Marinciuc, Maxim Cataranciuc, Vladislav Musteață, Andrei Danu, Liliei Blănuță, Nataliei Țurcanu, Svetlanei Danu, intervenienți accesorii notarul public Oleg Gladîș, notarul public Rodica Cernov, notarul public Adelina Florea cu privire la declararea nulității actelor juridice cu readucerea părților în poziția inițială și acțiunea reconvențională depusă de Nicolae Marinciuc împotriva lui Mihail Nițelea și Liliei Blănuță cu privire la recunoașterea cumpărătorului de bună-credință,

împotriva deciziei din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 05 ianuarie 2017 Mihail Nițelea a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Marinciuc și Liliei Blănuță cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare nr.3747 din 24 aprilie 2015, încheiat între Lilia Blănuță și Nicolae Marinciuc.

În motivarea acțiunii a invocat că prin încheierea instanței de judecată din 01 august 2006 s-a dispus transmiterea în proprietate creditorului următor Mihail Nițelea a apartamentul XXXXX la prețul de 224 000 de lei în contul achitării creanței în mărime de 15 650 de dolari SUA și taxa de stat în sumă de 180 de lei încasată în baza titlului executoriu nr. 2-2131/2003 din 18 decembrie 2003 emis de către Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 03 octombrie 2014 a Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău au fost admise cerințele lui Mihail Nițelea, au fost evacuați Lilia Blănuță și Sergiu Blănuță din apartamentul XXXXX, a fost respinsă ca nefondată cererea reconvențională depusă de Lilia Blănuță împotriva executorului judecătoresc Marin Schirca, intervenient accesoriu Mihail Nițelea cu privire la nulitatea procesului-verbal de sechestru din 12 aprilie 2004 și a încheierii privind transmiterea bunului în contul achitării creanței din 01 august 2006.

Prin decizia din 12 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Lilia Blănuță și a fost menținută hotărârea din 03 octombrie 2014 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Nițelea împotriva Liliei Blănuță și Sergiu Blănuță cu privire la evacuare și cererea reconvențională înaintată de Lilia Blănuță împotriva executorului judecătoresc Marin Schirca, intervenient accesoriu Mihail Nițelea cu privire la anularea actelor juridice, iar recursul declarat de Blănuță Lilia împotriva deciziei din 12 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil prin încheierea Curții Supreme de Justiție.

Prin hotărârea din 10 martie 2015 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău s-a admis contestația depusă de Lilia Blănuță privind anularea actelor emise de executorul judecătoresc Marin Schirca și s-a anulat procesul-verbal de sechestrul din 12 aprilie 2004 și încheierea privind transmiterea bunului în contul achitării creanței din 01 august 2006, însă prin decizia din 18 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău hotărârea a fost casată cu remiterea cauzei spre examinare în instanța de fond.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2015 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău a fost respinsă ca tardivă cererea depusă de Lilia Blănuță privind contestarea procesului-verbal de sechestrul din 12 aprilie 2004 și a încheierii privind transmiterea bunului în contul achitării creanței din 01 august 2006 emisă de executorul judecătoresc Schirca Marin.

A specificat reclamantul că Lilia Blănuță în temeiul hotărârii din 10 martie 2015 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău a vândut fictiv apartamentul nr.81 din str. Sucevița, mun. Chișinău la data de 24 aprilie 2015 lui Nicolae Marinciuc, chiar dacă hotărârea dată ulterior a fost casată.

Astfel, a considerat că contractul de vânzare-cumpărare nr.3747 din 24 aprilie 2015 încheiat între Lilia Blănuță și Nicolae Marinciuc este un act juridic fictiv, deoarece lipsește unul din elementele definiției și anume intenția de a da naștere, modifica sau stinge drepturi și obligații civile, cât și are ca scop inducerea în eroare a altor persoane, creând aparența existenței actului juridic în realitate.

Pe parcursul examinării cauzei Mihail Nițelea a depus cereri de concretizare a acțiunii, indicând ca părți Lilia Blănuță, Nicolae Marinciuc, Maxim Cataranciuc, Natalia Țurcanu, Vladislav Musteață, Andrei Danu și Svetlana Danu, și solicitând constatarea nulității contractului de vânzare - cumpărare nr. 3747 din 24 aprilie 2015 încheiat între Lilia Blănuță și Nicolae Marinciuc, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1044 din 05 iunie 2015 încheiat între Nicolae Marinciuc și Maxim Cataranciuc, Natalia Țurcanu, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1478 din 04 august 2015 încheiat între Maxim Cataranciuc, Natalia Țurcanu și Vladislav Musteață, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 4900 din 05 august 2015 încheiat între Vladislav Musteață și Andrei Danu, Svetlana Danu, cu repunerea părților în poziția inițială.

Nicolae Marinciuc a depus acțiune reconvențională împotriva lui Mihail Nițelea și Liliei Blănuță cu privire la recunoașterea cumpărătorului de bunăcredință.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că la 24 aprilie 2015 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 3747 prin care Lilia Blănuță a transmis în proprietate bunul imobil apartamentul nr. XXXXX. La momentul

încheierii contractului Lilia Blănuță a prezentat documentele care confirmau dreptul de proprietate al acesteia asupra bunului imobil.

Astfel, a considerat reclamantul că contractul de vânzare-cumpărare nr. 3747 din 24 aprilie 2015 nu este viciat sau fictiv, or acesta a produs efecte juridice, bunul a fost transmis către dânsul, iar el a transmis plata pentru bun, iar după semnarea contractului a înregistrat bunul imobil la OT Cadastru.

A solicitat recunoașterea sa ca cumpărător de bună-credință în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 3747 din 24 aprilie 2015.

Prin încheierea din 12 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani au fost atrași în proces ca intervenienți accesorii notarii publici Oleg Gladîș și Rodica Cernov.

Prin încheierea din 13 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost atras în proces ca intervenient accesoriu notarul public Florea Adelina.

Prin hotărârea din 10 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Niștelea împotriva Liliei Blănuță, Nicolae Marinciuc, Maxim Cataranciuc, Nataliei Țurcanu, Vladislav Musteață, Andrei Danu, Svetlanei Danu, intervenient accesoriu notarul public Oleg Gladîș, notarul public Rodica Cernov, notarul public Adelina Florea cu privire la declararea nulității actelor juridice cu readucerea părților în poziția inițială; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 3747 din 24 aprilie 2015, încheiat între Lilia Blănuță și Nicolae Marinciuc obiectul căruia fiind apartamentul XXXXX, cu readucerea părților în poziția inițială; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 1044 din 05 iunie 2015, încheiat între Nicolae Marinciuc și Maxim Cataranciuc, Natalia Țurcanu, cu readucerea părților în poziția inițială; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 1478 din 04 august 2015, încheiat între Maxim Cataranciuc, Natalia Țurcanu și Vladislav Musteață, cu readucerea părților în poziția inițială; s-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 4900 din 05 august 2015 încheiat între Vladislav Musteață și Andrei Danu, Svetlana Danu, cu readucerea părților în poziția inițială; s-a respins acțiunea reconvențională depusă de Nicolae Marinciuc împotriva lui Mihail Niștelea și Liliei Blănuță cu privire la recunoașterea cumpărătorului de bună - credință; s-a încasat în mod solidar de la Lilia Blănuță și Nicolae Marinciuc în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 5398, 50 de lei; s-a încasat în mod solidar de la Nicolae Marinciuc, Maxim Cataranciuc și Natalia Țurcanu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 6478, 50 de lei; s-a încasat în mod solidar de la Maxim Cataranciuc, Natalia Țurcanu și Vladislav Musteață în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 5398, 50 de lei; s-a încasat în mod solidar de la Vladislav Musteață, Andrei Danu și Svetlana Danu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 5398, 50 de lei.

La 24 august 2018 Nicolae Marinciuc a declarat apel împotriva hotărârii din 10 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de Mihail Niștelea împotriva Liliei Blănuță, Nicolae Marinciuc, Maxim Cataranciuc, Nataliei Țurcanu, Vladislav Musteață, Andrei Danu, Svetlanei Danu, intervenient accesoriu notarul public Oleg Gladîș, notarul public Rodica Cernov, notarul public Adelina Florea cu privire la declararea nulității actelor juridice cu readucerea părților în poziția inițială să fie respinsă integral, iar acțiunea reconvențională înaintată de Nicolae Marinciuc împotriva lui Mihail Niștelea și

Liliei Blănuță cu privire la recunoașterea cumpărătorului de bună – credință să fie admisă integral.

La 11 februarie 2019 Vladislav Musteață, reprezentat de avocatul Alexandru Moloman a depus o cerere de alăturare la cererea de apel înaintată de Nicolae Marinciuc.

Prin decizia din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Nicolae Marinciuc, la care s-a alăturat Vladislav Musteață, și s-a menținut hotărârea din 10 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

În acest sens instanța de apel a conchis că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt și legea materială ce guvernează raportul juridic.

Totodată, Colegiul a considerat că în cadrul judecării cauzei, instanța de judecată a creat participanților la proces condiții obiective și echitabile pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale.

Astfel, instanța de apel a menționat că contractul de vânzare-cumpărare nr. 3747 din 24 aprilie 2015 a fost încheiat între părți fără intenția de a da naștere, modifica sau stinge drepturi și obligații civile - elementele definitorii ale actului juridic în sensul art. 195 Cod civil, ci doar a creat aparența existenței actului juridic în realitate, existând o neconcordanță între voința reală și cea declarată a părților contractuale or, apartamentul XXXXX a fost vândut de 4 ori într-un termen relativ restrâns, chiar și cu o diferență de o zi, respectiv fiind accentuată dorința de eschivare de la executarea unei eventuale hotărâri judecătorești și fictivitatea actului juridic.

A indicat că deoarece contractul de vânzare-cumpărare nr. 3747 din 24 aprilie 2015 este lovit de nulitate absolută, respectiv și actele juridice încheiate ulterior, urmează a fi constatate ca fiind nule, fiind nul actul care este subsecvent actului lovit de nulitate absolută. Or, nulitatea absolută este cu efect retroactiv și nu poate produce efecte contractul lovit de o astfel de nulitate, și nici nu poate servi ca temei sau justificare de încheiere ulterioară a unor alte acte juridice.

Deci, părțile urmează a fi aduse la poziția inițială, or, efectele nulității actului juridic presupun consecințele juridice ale aplicării sancțiunii nulității actului juridic. Nulitatea are menirea să restabilească, pe cât este posibil situația juridică a părților și a terților existentă la momentul încheierii actului. De aceea, nulitatea operează nu numai pentru viitor ci și pentru trecut cu efect retroactiv și presupune înlăturarea efectelor actului juridic care s-au produs între momentul încheierii actului și acel al desființării lui.

Referitor la cererea reconvențională depusă de Nicolae Marinciuc și a părâtului Vladislav Musteață privind buna-credință, instanța de apel a notat că, buna credință este un element subiectiv și constă în convingerea posesorului că titlul pe baza căruia posedă bunul, ale cărui fructe le culege, este un titlu perfect valabil nefiind afectat de vreun viciu. La caz, buna-credință invocată urmează a fi apreciată critic reieșind din comportamentul părților și cronologia evenimentelor, iar vânzarea imobilului în mod repetat și în termeni efectiv restrânși doar vin să accentueze ambiguitatea buneii-credințe la care se face trimitere.

La 03 iunie 2019, Vladislav Musteață a declarat recurs împotriva deciziei din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri

prin care acțiunea depusă de Mihail Nițelea să fie respinsă iar acțiunea reconvențională înaintată de Nicolae Marinciuc să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea, fapt ce a dus la lezarea drepturilor de cumpărător de bună-credință a recurentului, precum și a altor persoane.

La 16 iulie 2019 Nicolae Marinciuc, reprezentat de avocatul Vitalie Ciuchitu, a declarat recurs împotriva deciziei din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea inițială depusă de Mihail Nițelea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au aplicat eronat normele de drept material și anume nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Astfel a menționat că instanțele au aplicat art. 221 Cod civil, care nu trebuia aplicat, deoarece efectele juridice ale actului încheiat erau exact acelea care se doreau de către părți. Vânzătorul dorea să scoată din patrimoniul său bunul litigios, chiar dacă o fi dorit să facă aceasta pentru a se eschiva de la executarea eventualei hotărâri judecătorești, iar cumpărătorul dorea să culeagă efectele contractului de vânzare-cumpărare și să primească în proprietate apartamentul dat. Recurentul ca cumpărător a și primit apartamentul, a înregistrat dreptul său de proprietate în registrul public, făcând acest drept opozabil.

Mai mult, a considerat că instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat la caz prevederile art. 9 din Codul civil cu privire la prezumția bunei-credințe a recurentului la încheierea și executarea actului juridic contestat.

La fel, recurentul a menționat că instanțele nu au aplicat prevederile art.316 Cod civil, art. 46 și 127 din Constituția RM, art.1 al Protocolului nr.1 la CEDO, care garantează dreptul de proprietate a recurentului.

A specificat că prin aprecierea arbitrară a probelor și implicit aplicarea eronată a legii materiale, instanța de apel și prima instanță au încălcat esențial și au adus prejudicii dreptului de proprietate al recurentului asupra mijloacelor bănești pe care dânsul va trebui să le restituie pentru bunul imobil litigios.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 18 aprilie 2019.

Materialele cauzei atestă că decizia instanței de apel a fost expedită părților la data de 13 mai 2019, date care ar confirma recepționarea acesteia de către Vladislav Musteață la dosar lipsesc, iar recurentul Nicolae Marinciuc a recepționat decizia contestată la 18 mai 2019, fapt confirmat de ultimul în recurs.

Astfel, recursurile declarate la 03 iunie 2019 și 16 iulie 2019, sunt în termen.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Vladislav Musteață și Nicolae Marinciuc, reprezentat de avocatul Vitalie Ciuchitu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Vladislav Musteață și Nicolae Marinciuc, reprezentat de avocatul Vitalie Ciuchitu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes

(cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursurile declarate de Vladislav Musteață și Nicolae Marinciuc, reprezentat de avocatul Vitalie Ciuchitu, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Vladislav Musteață și Nicolae Marinciuc, reprezentat de avocatul Vitalie Ciuchitu, împotriva deciziei din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat